

10

FAKTA OM FLYKTNINGER

Flyktninger, asylsøkere og mennesker drevet på flukt, har de siste årene blitt et hett tema i den politiske og offentlige debatten. Temaet er myteomspunnet, og debatten preges altfor ofte av mangel på fakta. UNHCR, FNs Høykommissær for flyktninger, gir deg ti viktige fakta om flyktninger, som kan bidra til en mer faktabasert diskusjon.

1 1 % av menneskeheten er på flukt

I takt med at konflikter stadig blir mer voldelige og langvarige, samt at årsakene er mer komplekse, er antallet mennesker som er drevet på flukt i verden større enn noen gang. Ved utgangen av 2019 var 79,5 millioner fordrevet med makt som resultat av forfølgelse, konflikt, vold og brudd på menneskerettigheter. Dette tallet er nesten doblet det siste tiåret, noe som betyr at 1 av 97 mennesker på jorden i dag har blitt tvunget vekk fra hjemmet sitt.

Kilde: UNHCR Global Trends 2019

2 To av tre flyktninger kommer fra bare fem land

Til sammen kommer mer enn to tredjedeler av alle flyktninger over hele verden, 68 %, fra bare fem land. Syriske flyktninger står fortsatt for den største flyktninggruppen i verden med 6,6 millioner. Dette blir fulgt av Venezuela (3,7 millioner), Afghanistan (2,7 millioner), Sør-Sudan (2,2 millioner) og Myanmar (1,1 millioner).

Kilde: UNHCR Global Trends 2019

3 Tre av fire flyktninger bor i land som grenser til hjemlandet sit

73 % av flyktningene oppholder seg i land som grenser til deres opprinnelsesland. Disse inkluderer noen av verdens fattigste og minst utviklede land. I tillegg lever de fleste flyktninger (80 %) i land som er rammet av akutt matusikkerhet og underernæring, og mange har også risikoer grunnet klimaendringer. Bare 17 % av verdens flyktninger har opphold i høyinntektsland.

Kilde: UNHCR Global Trends 2019

4 Millioner er fordrevet i sine egne land

Mens 26 millioner flyktninger har flyktet fra hjemlandene sine, har 45,7 millioner internt fordrevne personer flyktet innad i sitt eget land. Selv om de ikke har krysset en grense, så har de ofte lignende behov for beskyttelse og humanitær hjelp som flyktninger. Landene som har den største befolkningsandelen som er fordrevet internt er Colombia, Syria og Den demokratiske republikken Kongo.

Kilde: UNHCR Global Trends 2019

5 Antallet som ankommer Europa har sunket betraktelig

Det har vært en stor nedgang i antall flyktninger og migranter som krysser Middelhavet og ankommer Europa. I 2019 ankom totalt 123 700 mennesker til Europa, mot cirka 1 million i 2015. De vanligste nasjonalitetene var afghanske, syriske og marokkanske. I løpet av 2019 mistet anslagsvis 1 336 mennesker livet i forsøk på å krysse Middelhavet.

Kilde: UNHCR Factsheet, Refugee and Migrant Arrivals to Europe (2019)

6 3 av 4 flyktninger er fanget opp i langvarige kriser

77 % av verdens flyktninger, nesten 16 millioner, anslås å være i situasjoner der de er lenge på flukt. På slutten av 2019, var det registrert totalt 51 langvarige flyktningssituasjoner, preget av minst 25000 flyktninger som i fem år på rad hadde oppholdt seg i samme vertsland. Ett eksempel er den afghanske flyktningssituasjonen, nå inne i det femte tiåret.

Kilde: UNHCR Global Trends 2019

7 Over 95 % av behovene for gjenbosetting dekkes ikke

Etter hvert som antallet sårbare flyktninger øker, er behovet for gjenbosetting presserende. I 2020 anslår UNHCR at 1,4 millioner flyktninger har behov for gjenbosetting, fordi de ikke kan få tilstrekkelig beskyttelse i deres nåværende vertsland. Imidlertid ble bare 107 800 flyktninger gjenbosatt i 26 land i løpet av 2019.

Kilde: UNHCR Global Trends 2019, UNHCR Global Resettlement Needs 2020

8 40 % av verdens tvangsfordrevne er barn

Over hele verden er anslagsvis 30-34 millioner barn og unge under 18 år tvunget vekk fra hjemmene sine. I noen flyktningkriser, for eksempel Afghanistan, Den demokratiske republikken Kongo og Burkina Faso, utgjør barn opptil 60 % av den fordrevne befolkningen. I 2019 ble minst 153 300 barn registrert som enslige eller separert fra familiene sine, noe som satte dem i alvorlig risiko for overgrep.

Kilde: UNHCR Global Trends 2019

9 De fleste flyktninger bor i urbane områder, ikke leirer

Mer enn halvparten av de som er tvunget på flukt i verden bor i byer og urbane områder. For eksempel oppholder 90 % av de syriske flyktningene og de fleste venezuelanere seg i urbane områder, og kjemper ofte for å få endene til å møtes. Selv om flyktningleirer kun er ment som midlertidige løsninger i nødstilfeller, er det mange flyktninger som tilbringer flere tiår på slike steder rundt om i verden, på grunn av mangel på alternative løsninger.

Kilde: UNHCR Global Trends 2019

10 Det er aldri ulovlig å søke om asyl

Retten mennesker på flukt har til å søke asyl i et annet land er nedfelt i artikkel 14 i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter. Flyktningkonvensjonen var den første traktaten som gjorde idealene fra erklæringen til en juridisk bindende forpliktelse. Derfor er det ikke ulovlig å søke om asyl, selv ikke når personen har kommet seg inn i landet på irregulær måte.

Kilde: FNs Verdenserklæring for menneskerettigheter